

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**PENGGUNAAN KELAS BERBALIK (FLIPPED CLASSROOM) DALAM
PERKEMBANGAN DIMENSI MORAL GURU PRAPERKHIDMATAN OPSYEN
PENDIDIKAN MORAL**

SHASITHARAN RAMAN KUTTY

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENDIDIKAN MORAL)**

**FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2019

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk meneroka potensi Kelas Berbalik (*Flipped Classroom*) dalam memperkembangkan dimensi moral guru praperkhidmatan (GPP) opsyen Pendidikan Moral di institut pendidikan guru. Kajian ini dilaksanakan menggunakan pendekatan kualitatif dengan reka bentuk kajian tindakan. Model kajian tindakan Zuber-Skerritt digunakan untuk mengkaji keupayaan kaedah Kelas Berbalik (KB) dalam mengembangkan aspek pemikiran, emosi dan amalan moral GPP opsyen Pendidikan Moral. Seramai 18 orang peserta kajian telah dipilih dari institut pendidikan guru untuk tujuan pengumpulan data. Data dikumpul dengan menggunakan teknik temu bual kumpulan berfokus, pemerhatian, catatan jurnal, rakaman video dan data dianalisis menggunakan kaedah analisis tema Braun dan Clarke. GPP terlibat dalam aktiviti prapengajaran, sesi interaksi bersemuka dan aktiviti pasca pengajaran dalam tiga gelung kajian tindakan. Dapatan kajian dalam Gelung 1 menunjukkan perkembangan tiga unsur pemikiran iaitu pemikiran moral yang rasional, penelitian dalam membuat keputusan moral dan justifikasi terhadap tindakan yang diambil. Dapatan kajian dalam Gelung 2 pula menunjukkan KB dapat mencetuskan emosi sendiri GPP seperti emosi sedih, gembira, menyesal dan bangga selain membangkitkan perasaan seperti belas kasihan, perasaan empati, benci, malu dan kasih sayang. Manakala Gelung 3 menunjukkan amalan moral yang dikenal pasti adalah berupaya melaksanakan tugas, bekerja bersama-sama, bertolak-ansur, berketrampilan, berani, berdikari, saling-menolong, menepati masa, pekerti mulia dan rajin. Dapatan keseluruhan kajian dalam Gelung 1, 2 dan 3 merumuskan teknik KB dapat mengembangkan aspek pemikiran, emosi dan amalan moral GPP institut pendidikan guru. Kajian ini mempunyai implikasi penting terhadap pedagogi Pendidikan Moral iaitu sumbangannya terhadap budaya instruksional dan amalan pengajaran pemudahcaraan Pendidikan Moral dalam struktur kurikulum di IPG.

THE USAGE OF FLIPPED CLASSROOM IN MORAL DEVELOPMENT DIMENSIONS AMONG MORAL EDUCATION PRE-SERVICE TEACHERS

ABSTRACT

This study aimed to explore the potential of Flipped Classroom in developing moral dimensions of Moral Education pre-service teachers in teachers training institutes. This study employs an action research design using the qualitative approach. The action research explored by Zuber-Skerritt was used to explore the potential of Flipped Classroom technique in developing moral thinking, moral emotion and moral behaviour among the Moral Education pre-service teachers. The participants consist of 18 preservice teachers from teachers training institutes for the purpose of data collection. The data collected using focus group interview techniques, observation, journal writing, video recordings and the thematic method by Braun & Clarke was used for data analysis. The preservice teachers were required to follow steps of Flipped Classroom namely pre-teaching activity, face-to-face session and post-teaching activity in three cycle of action research. The results in Cycle 1 showed the process of moral thinking involves three developmental thinking elements which are rational thought, careful consideration in decision making and justification for action taken. The findings in Cycle 2 also indicate that Flipped Classroom technique can stimulate emotions such as sadness, pleasure, guilt, pride, sympathy, empathy, hatred, shame and love toward others. Besides, the findings in Cycle 3 showed the moral behaviour identified are responsibility in performing task, being courage, being independent, helping each other, being punctual, courteous and hard working. The overall results in Cycle 1,2 and 3 concluded that the Flipped Classroom technique is able to develop moral thinking, moral emotion and moral behaviour among pre-service teachers. This study has its implication in Moral Education pedagogy and contributed to instructional culture and practice of teaching and facilitating in curriculum structure in IPG.

KANDUNGAN

	Muka surat
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xvi
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xix
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Kelas Berbalik	9
1.3 Rasional Kelas Berbalik	12
1.4 Pernyataan Masalah	14
1.5 Objektif Kajian	22
1.6 Soalan Kajian	22
1.7 Kepentingan Kajian	22
1.8 Batasan Kajian	24

1.9	Kerangka Konsep	25
1.10	Definisi Istilah	28
1.10.1	Guru Praperkhidmatan	28
1.10.2	Pendidikan Moral	29
1.10.3	Kelas Berbalik	29
1.10.4	Dimensi Moral	30
1.11	Penyusunan Tesis Kajian	31
1.12	Rumusan Bab	31
BAB 2	KAJIAN LITERATUR	32
2.1	Pendahuluan	32
2.2	Peranan Pendidikan dan Pedagogi	33
2.3	Pedagogi dalam Pendidikan Guru	37
2.4	Pedagogi Pendidikan Guru dan Kelas Berbalik	37
2.5	Moral dan Pengertian Kemoralan	39
2.6	Pemikiran, Emosi dan Amalan Moral	44
2.7	Pemikiran Moral	45
2.8	Emosi Moral	47
2.9	Amalan Moral	50
2.10	Kesepaduan Pemikiran, Emosi dan Amalan Moral	52
2.11	Pendekatan Pengajaran Pendidikan Moral	55
2.12	Pendekatan Pemupukan Nilai	57

2.13 Pendekatan Pembinaan Rasional	59
2.14 Pendekatan Penjelasan Nilai	60
2.15 Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Moral	62
2.16 Teknik Pengajaran Pendidikan Moral	64
2.17 Kelas Berbalik (<i>Flipped Classroom</i>)	66
2.18 <i>Schoology</i> dan Pembelajaran Teradun	92
2.19 Konstruktivisme Vygotsky dan Kelas Berbalik	94
2.20 Rumusan Bab	108

BAB 3 METODOLOGI 109

3.1 Pendahuluan	109

3.2 Pemilihan Sampel Kajian	109

3.3 Pemilihan dan Penentuan Peserta Kajian	110

3.4 Rakan Kolaborasi	114

3.5 Reka bentuk Kajian	116

3.6 Kajian Tindakan	116

3.6.1 Justifikasi kajian tindakan	119

3.7 Rangka Kerja Penyelidikan	124

3.7.1 Model Kerja	124

3.7.2 Pengisian Aktiviti Dalam dan Luar Bilik Darjah	126

3.7.3 Pelaksanaan Kelas Berbalik dalam Reka Bentuk Kajian Tindakan	129

3.8 Kategori Data	130

3.9	Instrumen Kajian	131
3.9.1	Protokol pemerhatian di dalam bilik darjah	132
3.9.2	Protokol Temu Bual	134
3.9.3	Jurnal	138
3.9.4	Rakaman Video	141
3.10	Proses Pengumpulan Data	142
3.10.1	Fasa Pertama- Peringkat Prakajian	143
3.10.2	Fasa Kedua- Proses Kajian Sebenar	145
3.11	Teknik Pengumpulan Data	145
3.11.1	Temu Bual	146
3.11.2	Teknik Pemerhatian	148
3.11.3	Catatan Jurnal Peserta	150
3.11.4	Catatan Jurnal Refleksi Penyelidik	150
3.11.5	Rakaman Video	151
3.12	Prosedur Kajian	151
3.12.1	Gelung 1	152
3.12.2	Gelung Kedua	155
3.12.3	Gelung Ketiga	159
3.13	Jadual Prosedur Kajian	162
3.14	Pengurusan Data	166
3.14.1	Transkripsi	166

3.14.2	Penyaringan data	168
3.14.3	Pengkodan	168
3.14.4	Penghasilan Tema dan Kategori	169
3.15	Analisis Data	170
3.16	Tatacara Analisis Data	173
3.17	Kesahan Dan Kebolehpercayaan	174
3.17.1	Triangulasi	175
3.17.2	Penilaian Pakar	177
3.17.3	Semakan Peserta Kajian	178
3.17.4	Penelitian Rakan Sebaya	179

3.17.5	Jejak Audit	181
3.18	Etika Penyelidikan	182
3.19	Rumusan Bab	185

BAB 4 ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN 186

4.1	Pendahuluan	186
4.2	Perkembangan Pemikiran Moral	188
4.3	Tema 1: Pemikiran Moral yang Rasional	190
4.3.1	Mengenal Pasti Isu	192
4.3.2	Memerihalkan Isu	204
4.3.3	Memperincikan Sebab Musabab	210
4.4	Tema 2: Penelitian Dalam Membuat Keputusan Moral	219

4.4.1	Menaakul Isu Moral	220
4.4.2	Menilai Sebab Musabab	228
4.4.3	Strategi Penyelesaian	238
4.5	Tema 3: Justifikasi Terhadap Tindakan Yang Diambil	249
4.5.1	Isihan Tindakan	250
4.5.2	Kewajaran Tindakan	259
4.6	Perkembangan Emosi Moral	269
4.6.1	Tema 4: Kewujudan Pelbagai Perasaan Kendiri	271
4.6.1.1	Perasaan Malu	273
4.6.1.2	Rasa Menyesal/ Bersalah	283
4.6.1.3	Sedih	293
4.6.1.4	Seronok/ Gembira	304
4.6.1.5	Marah/Geram	314
4.6.1.6	Bangga	324
4.6.1.7	Takut dan Berani	335
4.6.2	Tema 5: Kesedaran Terhadap Perasaan Orang Lain	346
4.6.2.1	Belas Kasihan	347
4.6.2.2	Empati	357
4.6.2.3	Benci/Meluat	367
4.6.2.4	Kasih Sayang/Menyayangi	376
4.7	Perkembangan Amalan Moral	386
4.7.1	Amalan Melaksanakan Tugas	387
4.7.2	Bekerja Bersama-Sama	395
4.7.3	Amalan Berkompromi	403
4.7.4	Berketerampilan Dalam Menyelesaikan Konflik Moral	410
4.7.5	Bersikap Berani	419
4.7.6	Menunjukkan Sikap Berdikari	427

4.7.7 Saling Tolong Menolong	435
4.7.8 Menepati Masa	444
4.7.9 Berbudi Pekerti Mulia	452
4.7.10 Rajin Berusaha	460
4.8 Rumusan Bab	466
BAB 5 PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN	467
5.1 Pendahuluan	467
5.2 Nota Refleksi Penyelidik	468
5.2.1 Hasil Refleksi Gelung Pertama	468
5.2.1.1 Masalah Penglibatan Peserta Dalam Aktiviti Prapengajaran	468
5.2.1.2 Sesi Intervensi Yang Tidak Efektif	469
5.2.1.3 Penggunaan <i>Schoology</i> Yang Kurang Memuaskan	470
5.2.2 Hasil Refleksi Gelung Kedua	472
5.2.2.1 Capaian Internet Yang Lemah	472
5.2.2.2 Aktiviti Interaksi Bersemuka Yang Kurang Efektif	473
5.2.2.3 Kesukaran Untuk Merancang Pengajaran	473
5.2.3 Hasil Refleksi Gelung Ketiga	474
5.3 Perkembangan Pemikiran Moral	474
5.3.1 Pemikiran Moral Yang Rasional	475
5.3.2 Penelitian Yang Teliti Dalam Membuat Keputusan	483
5.3.3 Kewajaran Terhadap Tindakan Yang Diambil	486
5.3.4 Dapatan Soalan Kajian 1	489
5.4 Perkembangan Emosi Moral Guru	490

5.4.1	Kewujudan Pelbagai Perasaan Kendiri	490
5.4.2	Kesedaran Terhadap Emosi Orang Lain	497
5.4.3	Dapatan Soalan Kajian 2	499
5.5	Perkembangan Amalan Moral	500
5.5.1	Dapatan Soalan Kajian 3	505
5.6	Cabaran Yang Dilalui	506
5.6.1	Sikap Peserta	506
5.6.2	Akses Kepada <i>Schoolology</i>	507
5.6.3	Budaya Belajar	507
5.6.4	Faktor Bahasa	508
5.7	Strategi Menangani Cabaran	509
5.8	Implikasi Dapatan Kajian	510
5.8.1	Implikasi Terhadap Matlamat Pendidikan Moral	510
5.8.2	Implikasi Terhadap Aktiviti Perbincangan Dalam Kelas	511
5.8.3	Implikasi Terhadap Teknik Pengajaran	513
5.8.4	Implikasi Terhadap GPP	514
5.9	Cadangan Kajian Lanjutan	517
5.10	Kesimpulan	520

RUJUKAN 521

LAMPIRAN 558

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka surat
3.1	Bilangan Peserta Kajian	112
3.2	Profil Rakan Kolaborasi	115
3.3	Model CRASP. Sumber dari Zuber-Skerritt (1995)	123
3.4	Kaedah Pengumpulan Data	146
3.5	Fasa dalam Gelung Pertama	153
3.6	Fasa dalam Gelung Kedua	158
3.7	Fasa dalam Gelung Ketiga	161
3.8	Jadual Prosedur Kajian Tindakan di Tiga Buah IPG	162
3.9	Kegiatan Sepanjang Tempoh Penyelidikan di Sebuah IPG	163
3.10	Pengekodan kepada Sub-tema dan Tema	169

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka surat
1.1. Kemahiran abad ke-21. Sumber dari Kementerian Pendidikan Malaysia (2015).	6
1.2. KB dalam Bilik Darjah. Sumber dari Bergmann & Sams (2012).	10
1.3. Dimensi Kompetensi Profesional Guru. Sumber dari Kementerian Pendidikan Malaysia (2015).	15
1.4. Kerangka Konsep Pelaksanaan KB. Adaptasi dari Bergmann dan Sams (2012), Gibbs (2010) dan Zuber-Skerritt (1995).	26
2.1. Tunjang KB. Sumber dari Bergmann dan Sams (2014)	96
2.2. Konstruktivisme Vygostky. Sumber dari Vygotsky (1978)	102
2.3. Zon Perkembangan Proksimal (ZPD). Sumber dari Vygotsky (1978)	103
3.1. Kolaborasi dalam Kajian Tindakan. Sumber dari Creswell (2012)	114
3.2. Model Kajian Tindakan. Diadaptasi dari Model Zuber-Skerritt (1995)	121
3.3. Model KB. Sumber dari Bergmann & Sams (2012)	125
3.4. Pengisian Aktiviti. Adaptasi dari Bergmann & Sams (2012) dan Gibbs (2010).	127
3.5. Pelaksanaan KB dalam Reka Bentuk Kajian Tindakan. Adaptasi dari Zuber-Skerritt (1995) dan Bergmann & Sams (2012).	129
3.6. Kategori Data. Sumber dari Creswell (2012).	131

3.7.	Pelaksanaan Temu bual Kumpulan Berfokus. Diadaptasi dari Hennink (2013)	136
3.8.	Panduan Penulisan Jurnal. Sumber dari Janesick (1999)	140
3.9.	Gelung pertama. Sumber dari Zuber-Skerritt (1995)	152
3.10.	Gelung Kedua. Sumber dari Zuber-Skerritt (1995)	156
3.11.	Gelung ke-tiga. Sumber dari Zuber-Skerritt (1995)	159
3.12.	Kaedah Analisis Tema. Sumber dari Braun & Clarke, (2006)	172
4.1.	Rangka Kerja Pelaksanaan Kelas Berbalik	187
4.2.	Pemikiran Moral	189
4.3.	Ciri-Ciri Dalam Pemikiran Moral	191
4.4.	Ciri-Ciri Dalam Proses Penelitian Dalam Membuat Keputusan	219
4.5.	Ciri-ciri Dalam Proses Justifikasi Tindakan	249
4.6.	Perkembangan Emosi Moral	270
4.7.	Perkembangan Pelbagai Perasaan Kendiri	271
4.8.	Kesedaran Terhadap Perasaan Orang Lain	346
4.9.	Amalan Moral Peserta Kajian	387

SENARAI SINGKATAN

IPG	Institut Pendidikan Guru
IPGM	Institut Pendidikan Guru Malaysia
EPRD	<i>Economic Planning Research Division</i>
FPG	Falsafah Pendidikan Guru
GPP	Guru praperkhidmatan
KB	Kelas Berbalik
KSG	Kualiti Siswa Guru
PISMP	Program Ijazah Sarjana Muda Pendidikan
RMK	Ringkasan Maklumat Kursus
SGM	Standard Guru Malaysia

SENARAI LAMPIRAN

- A E-mel pelaksanaan KB dalam Pendidikan Moral
- B Protokol Pemerhatian Bilik Darjah
- C Surat Penilaian Pakar
- D Protokol Temu bual
- E Panduan Penulisan Jurnal
- F Surat Kelulusan Menjalankan Kajian (KPM)
- G Surat Kelulusan Menjalankan Kajian (IPGM)
- H Sinopsis Klip Video Gelung 1
- I Sinopsis Klip Video Dalam Gelung 2
- J Rancangan Pengajaran Harian Kelas Berbalik
- K Sinopsis Klip Video Dalam Gelung 3
- L Sinopsis Klip Video Berdasarkan Tema
- M Transkripsi Temu Bual

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pendahuluan

Moral merupakan tunjang kepada kehidupan individu. Nilai moral dapat menjadikan kehidupan seseorang berkualiti, selain memupuk rasa hormat dengan diri sendiri dan orang lain. Elemen penting di dalam kehidupan yang membentuk watak individu adalah mengetahui apa yang betul dan apa yang salah. Nilai moral dalam diri seseorang individu membantu mereka untuk membuat keputusan yang betul dalam kehidupan (Gewirtz & Kurtines, 1991). Sering kali kita terdengar insiden individu yang membuat keputusan yang salah atau tidak tepat dan seterusnya gagal dalam percaturan kehidupan. Kes rasuah, penderaan kanak-kanak, lumba haram, gangguan seksual atau buli merupakan contoh individu yang gagal membuat pertimbangan yang tepat dalam kehidupan.

Pembangunan modal insan yang berkualiti bergantung pada pendidikan yang berkualiti (Santos, 2011; Selvaratnam, 2016). Pendidikan berkualiti merujuk kepada individu yang mempunyai jati diri yang kukuh, berketerampilan, berkeperibadian mulia, berpengetahuan dan berkemahiran tinggi. Pendidikan yang berkualiti bukan

sahaja melibatkan individu yang berfikiran kritis dan kreatif, berupaya menyelesaikan masalah dan berkeupayaan mencipta peluang baharu malah mempunyai daya tahan serta berkebolehan untuk berhadapan dengan persekitaran global yang semakin mencabar (Schleicher, 2015).

Laporan awal Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia, 2013-2025 yang diterbitkan pada bulan September 2012 memberi peringatan bahawa dalam persekitaran global yang mencabar, guru memainkan peranan penting dalam merencanakan agenda pembangunan pendidikan negara (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Hanya guru yang berkualiti mampu melahirkan pendidikan mapan (Hanushek, 2011). Guru yang berkualiti bukan semata-mata bergantung pada keupayaan pedagogi yang dilaksanakan, tetapi juga bergantung pada sifat peribadi, tingkah laku dan contoh suri teladan dan mencerminkan kualiti profesional (Butt, Townsend, & Raymond, 1990).

Tatkala sekolah sedang berhadapan dengan cabaran yang besar, guru mempunyai tanggungjawab yang tinggi untuk mendidik pelajar. Penekanan kepada guru berkualiti bukan sahaja dihasratkan dalam sistem pendidikan di Malaysia tetapi juga disuarakan oleh Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD) yang dianggotai oleh 30 buah negara.

Laporan OECD (2018) merumuskan bahawa guru berkualiti perlu menjadi teras kepada usaha penambahbaikan di sekolah.

as the most significant and costly resource in schools, teachers are central to school improvement efforts. Improving the efficiency and equity of schooling depends, in large measure, on ensuring that competent people want to work as teachers, that their teaching is of high quality, and that all students have access to high quality teaching. (p. 18)

Lantaran kepada penekanan laporan OECD tersebut, Aslan (2015) merumuskan tugas guru dalam mengembangkan elemen kognitif, sosial dan emosi pelajar menjadi semakin mencabar. Guru perlu menyediakan diri dengan pelbagai cabaran yang mendatang dalam pendidikan. Schleicher (2018) merumuskan bahawa:

Teachers act as caregivers, models and mentors, treating students with love and respect, setting a good example, supporting pro-social behavior and correcting hurtful actions. The teacher creates a moral community, helping students respect and care about each other and feel valued within the group, and a democratic classroom environment, where students are involved in decision-making. (p.153)

Justeru guru mempunyai peranan yang besar dalam melahirkan modal insan yang berkualiti. Negara Malaysia memberi penekanan yang tinggi terhadap pembangunan modal insan (Selvaratnam, 2016). Pelaburan dalam modal insan, seperti yang disarankan oleh pemenang anugerah Nobel Laureate, Theodore W. Schultz menjadi pendorong kepada Malaysia untuk menitikberatkan pembangunan modal insan. Modal insan yang berkualiti penting ke arah menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara yang maju (Rowley, 2012). Agenda utama Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) ialah untuk menjadikan sistem pendidikan Malaysia berkualiti tinggi. Justeru, guru perlu menunjukkan iltizam yang tinggi bagi meningkatkan kualiti pendidikan (Ismail & Awang, 2017). Kualiti pendidikan yang tinggi akan dapat membantu meningkatkan kualiti guna tenaga kerja di Malaysia. Pelajar sebagai bakal guna tenaga kerja merupakan aset yang tidak ternilai kepada negara.

Dalam konteks pendidikan di Malaysia, transformasi dalam bidang pengajaran merupakan kunci kepada sistem pendidikan berkualiti. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM), 2013-2025 menggariskan 11 anjakan yang mana transformasi pendidikan memerlukan pendekatan dan strategi yang baharu agar pelajar memiliki kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21 (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Transformasi pendidikan ini bermatlamat untuk melengkapkan setiap orang pelajar di negara kita dengan segala kemahiran baharu yang diperlukan oleh mereka untuk menangani cabaran abad ke-21. Keadaan ini semakin mendesak dengan prestasi Malaysia dalam *Trend in International Mathematics and Science Study* (TIMSS) yang menurun antara tahun 1999 dan tahun 2007. Keputusan *Programme for International Student Assessment* (PISA) pada tahun 2009 pula menunjukkan daripada 74 buah negara peserta, Malaysia berada dalam kelompok sepertiga terbawah dan lebih rendah daripada purata antarabangsa dan OECD.

Keputusan TIMSS dan PISA ini mengejutkan. Pelajar-pelajar yang tidak berupaya menguasai kemahiran intelektual dan kemahiran berfikir aras tinggi akan kurang berpeluang untuk berjaya dalam perubahan persekitaran global kini di samping terjejas dari segi perkembangan intelektual, emosi dan amalan (Ab Kadir, 2017).

Institusi keguruan sebagai pusat yang melatih guru harus peka dengan situasi ini. Maka sistem pengajaran di institusi keguruan perlu dilihat semula keberkesannya (Hamid, Nadzar, & Dollah, 2015). Institusi keguruan perlu memantapkan pengajaran agar guru-guru yang bakal dilahirkan mantap, cekap dan berpengetahuan luas. Ia juga sejajar dengan inti pati Standard Guru Malaysia (SGM) yang menitikberatkan 3

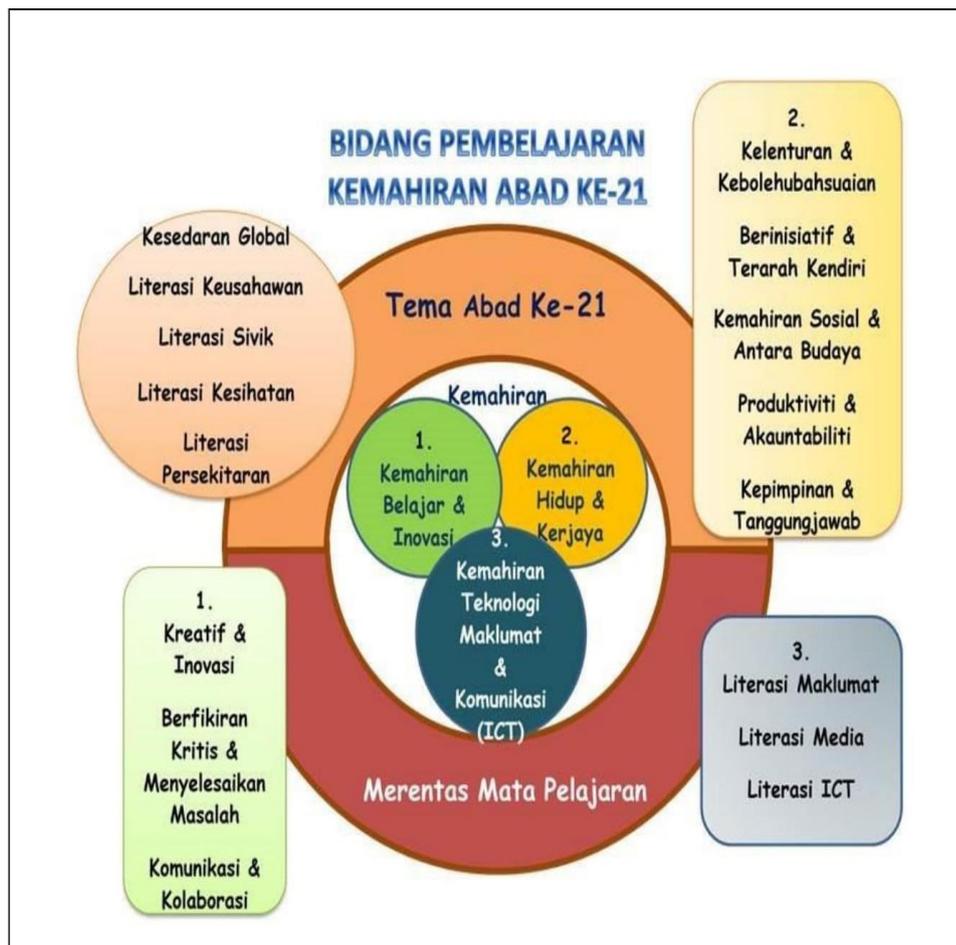

standard iaitu Standard 1- Amalan Nilai Profesional Keguruan, Standard 2- Pengetahuan dan Kefahaman, dan Standard 3- Kemahiran Pengajaran (Bahagian Pendidikan Guru, 2009).

Standard 3 menekankan keperluan untuk guru mahir dalam menyediakan perancangan pembelajaran berdasarkan Sukatan Pelajaran. Guru yang prihatin juga harus mengambil kira perbezaan kebolehan, pengetahuan sedia ada dan pencapaian pelajar (Bahagian Pendidikan Guru, 2009). Selain itu, guru juga harus melaksanakan pengajaran dengan menggunakan pelbagai pendekatan, kaedah dan teknik (Cherubini, 2009). Berdasarkan senario ini, guru praperkhidmatan perlu dilatih agar mereka dapat turut serta dalam membangunkan transformasi pendidikan abad ke-21. Cara pengajaran guru yang konvensional perlu diubah agar mereka dapat memenuhi tuntutan dan cabaran pengajaran abad ke-21 (Henry et al., 2013). Rujuk Rajah 1.1.

Rajah 1.1. Kemahiran abad ke-21. Sumber dari Kementerian Pendidikan Malaysia (2015).

Berdasarkan Rajah 1.1, guru abad ke-21 perlu mempunyai kemahiran belajar dan inovasi, kemahiran hidup dan kerjaya dan kemahiran teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) sebagai teras untuk melaksanakan pengajaran. Guru praperkhidmatan perlu bersedia untuk melakukan perubahan agar proses pengajaran mereka dalam bilik darjah memenuhi kehendak pembelajaran abad ke-21. Perubahan harus dilakukan ke atas corak pengajaran guru agar bidang kemahiran tersebut dapat diterapkan ketika guru melaksanakan pengajaran. Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang diperkenalkan pada

tahun 2011 dan 2014 bertujuan memastikan pelajar dibekalkan dengan kemahiran dan pengetahuan abad ke-21. Bermula tahun 2017, semakan KSSR untuk tahun 1 telah mula dilaksanakan untuk menambah baik elemen kurikulum agar sesuai dengan keperluan abad ke-21.

Di samping itu juga, isu pendidikan abad ke-21 yang menuntut pelajar untuk mempunyai kebolehan komunikasi, menyelesaikan masalah, kemahiran refleksi dan menguruskan diri sendiri (OECD, 2018) juga perlu diberi perhatian oleh guru. Amalan pedagogi bilik darjah perlu relevan dengan perubahan dan kehendak semasa. Perubahan dan kehendak semasa dalam pendidikan tersebut relevan sekiranya bilik darjah 'diterbalikkan' (*flipped*). Justeru, Kelas Berbalik (*Flipped Classroom*) merupakan satu bentuk pendekatan yang relevan dalam konteks pendidikan abad ke-21 (Mohamed Amin, 2013). Flumerfelt & Green (2013) yakin bahawa KB merupakan satu bentuk pedagogi moden yang perlu disuntik dalam program keguruan.

Penggunaan KB dalam bidang pendidikan kian berkembang selaras dengan perkembangan teknologi pada masa kini. Idea tentang KB bukanlah satu idea yang baharu tetapi telah berkembang pada masa kin kerana wujudnya elemen teknologi yang lebih menjimatkan kos dan masa. Kualiti pendidikan juga dapat ditingkatkan dengan penggunaan KB (Gökçe, 2017). Tambahan pula, pendidikan abad ke-21 menekankan elemen teknologi dalam kehidupan manusia. Kemunculan pelbagai alatan teknologi baharu seperti *I-pad*, telefon pintar, *PDA* serta pelbagai aplikasi yang lain telah menyebabkan kehidupan manusia turut berubah. Percambahan alatan teknologi baharu ini juga telah menyebabkan cara manusia belajar turut berubah (Delgado, Wardlow,

McKnight, & O'Malley, 2015). Ramai sarjana pendidikan mula meneroka potensi teknologi dalam bidang pengajaran.

Fokus kepada KB juga bertepatan kerana abad ke-21 menyaksikan perubahan dimensi pendidikan daripada pembelajaran berpusatkan guru kepada pembelajaran berpusatkan pelajar (Mohamed Amin, 2013). Sejak sekian lama guru sering dianggap sebagai '*sage on the stage*' (Morrison, 2014). Walaupun usaha melatih guru dengan menggunakan kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) dalam pengajaran. Namun pengajaran yang dilaksanakan masih berpusatkan guru (Wanner & Palmer, 2015). Sekiranya fenomena ini berterusan, maka banking education seperti yang dicanangkan oleh Freire (1972) akan berterusan. Pelajar akan berterusan terdedah kepada apa yang digambarkan oleh Paulo Freire sebagai '*the pedagogy of the oppressed*' yang akan terus menjadikan pelajar jumud dan tidak kreatif. Guru abad ke-21 memerlukan pengetahuan dan kemahiran untuk mengajar pelajar yang berhadapan dengan corak pembelajaran yang baharu. Perubahan corak pembelajaran ini menuntut pelajar untuk menyesuaikan diri dengan kebolehan untuk berfikir dan menyelesaikan masalah di dalam kehidupan seharian. Jelas bahawa peranan guru telah berubah menjadi '*guide on the stage*' (Morrison, 2014).

